

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Hidrogeografija I

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta:

☒ Obavezni ☐ Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

2

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Edin Hadžimustafić, docent

13. E-mail nastavnika:

edin.hadzimustafic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Ciljevi izučavanja su da student:

- usvoji osnovnih znanja o moru i njegovom geografskom značenju;
- se upozna sa karakteristikama Svjetskog okeana, njegovoj horizontalnoj raščlanjenosti, reljefu dna, osnovnim fizičkim i hemijskim osobinama morske vode, dinamičkim procesima u Svjetskom okeanu, te regionalnogeografskim odlikama okeana;
- shvati značaj i ulogu Svjetskog okeana kao sastavnog dijela Zemlje;
- nauči metode i primjenu okeanografskih znanja u praksi;
- nauči važnost spoznaje o nužnosti očuvanja geografske sredine i hidrosfere kao njenog sastavnog dijela.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa studenti, koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će znati da:

- kategoriziraju i analiziraju okeane i mora kao dijelove hidrosfere;
- kartografski prikazuju obale, analiziraju ih i komentarišu njihovu genezu;
- kartografski predstave salinitet i temperaturu, komentarišu ih i analiziraju njihove uzročno-posljedične veze;
- kartografski predstave struje Svjetskog okeana, komentarišu ih i analiziraju njihovu genezu na regionalnom nivou;
- analiziraju morske mijene, uspostave i objasne kauzalne odnose sa kretanjima Mjeseca;
- analiziraju i komentarišu regionalno-geografske karakteristike okeana i mora.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Vodno prostranstvo Zemlje - Svjetski okean: Jedinstvo i podjela Svjetskog okeana. Okeani. Mora i njegovi dijelovi.

Horizontalna raščlanjenost Svjetskog okeana: Morfografska obilježja obala.

Reljef dna Svjetskog okeana: Određivanje dubine u Svjetskom okeanu. Morfostrukture dna Svjetskog okeana. Reljef dna pojedinih okeana. Sedimenti (nanosi) dna mora i okeana. Klasifikacija sedimenata (taloga) dna mora i okeana.

Osnovna hemijska svojstva morske vode: Neka univerzalna svojstva vode. Hemijski sastav morske vode. Slanost mora.

Geografski činioci promjene saliniteta. Površinska i dubinska raspodjela saliniteta u Svjetskom okeanu.

Osnovna fizička svojstva morske vode: Toplotna svojstva mora. Toplotni bilans Svjetskog okeana. Gustoća mora.

Osvjetljenost i prozračnost mora. Boja morske vode. Električna i akustična svojstva.

Dinamičke osobine Svjetskog mora: Morski i okeanski talasi. Cunami. Morska doba. Plima i oseka. Morske i okeanske struje. Geneza i klasifikacija morskih struja. Opća šema struja u Svjetskom okeanu. Nivo Svjetskog okeana.

Osnovne karakteristike okeana i mora: Atlantski okean. Tihi okean. Indijski okean. Sjeverni ledeni okean. Južni okean. Sredozemno more. Jadransko more.

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata, planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, promatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata. Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditorni, verbalni, logičko-matematički, društveni i samostalni. U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, tekstualna metoda i metoda praktičnog rada.

- predavanja (P) uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata;
- teoretske (auditorne) vježbe (AV) i laboratorijske vježbe (LV),
- timski/grupni projekti (seminarski radovi) (GP).

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku cijelog semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Aktivnost studenta se određuje angažmanom u nastavnom procesu, praćenjem i aktivnim učešćem u nastavi na predavanju i vježbama. Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su 2 puta izostali, 3 boda studenti koji su 3 puta izostali a studenti koji su više od tri puta neopravdano izostali, nemaju pravo na ovjeru predmeta od strane predmetnog nastavnika.

Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni-prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od zadataka definisanja pojmova, višestrukog izbora, dopunjavanja, povezivanja, grafičkog prikazivanja i zadataka jednostavnog dosjećanja ili esejskih zadataka. Svaki tačan odgovor boduje se sa količinom bodova koja isključivo zavisi od težine pitanja (npr. esejski zadatak nosi najviše bodova za razliku od dopunjavanja koji nosi najmanje). Dobiveni bodovi na testu se nakon sumiranja konvertuju u broj bodova predviđen syllabusom, tačnije, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni-drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit.

U sklopu predispozitivnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, u sedmoj sedmici, a zatim se prezentira usmeno. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit je usmeni. Maksimalan broj bodova koje student može osvojiti je 50. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz programa nastavnog predmeta obrađenog na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Identičan navedenom je način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Kriterij	Max broj bod.	Osvojen br. bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Prisustvo na nastavi	0-5	<54	5	F
Aktivnost	0-5	54 - 64	6	E
I parcijalni ispit	0-15	65 - 74	7	D
II parcijalni ispit	0-15	745- 84	8	C
Seminarski rad	0-10	85 - 94	9	B
Završni ispit	25-50	95 - 100	10	A
Ukupno	25-100			

21. Osnovna literatura:

1. Riđanović, J. (2002): Geografija mora, Hrvatski zemljopis - Naklada dr. Feletar, Zagreb.
2. Riđanović, J. (1993): Hidrogeografija, Školska knjiga, Zagreb.
3. Spahić, M. (2005): Okeanografija, Posebna izdanja Geografskog društva Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo.
4. Stražičić, N. (1984): Pomorska geografija svijeta, Školska knjiga, Zagreb.
5. Thurman, H. V., Burton, E. A. (2001): Introductory oceanography, 9th Edition, Prentice Hall, New Jersey.

22. Internet web reference:

<http://www.virtualocean.org>
<http://www.geomapapp.org>
<https://www.iho.int/srv1/index.php?lang=en>

23. U primjeni od akademske godine:

2021/2022.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

23.06.2021.